

Dug Muris,
Branimir Mikić,
Biberović Alija,
Zahirović Jasmin, Univerzitet u Tuzli, Fakultet za tjelesni odgoj i sport

KVANTITATIVNE PROMJENE ANTROPOLOŠKIH DIMENZIJA STUDENTICA POD UTICAJEM FITNES PROGRAMA DANCE AEROBIK

1. Uvod

Fitnes program Dance aerobik je sa svojim programskim sadržajima uz aktuelnu i raznovrsnu muzičku podlogu izuzetno pristupačan i atraktivan program vježbanja, na- ročito kod ženske populacije svih uzrasnih kategorija, te kao takav izuzetno pogodan da uz različit tempo vježbanja i strukturu programa definisanu kroz različite vrste ple- snih pokreta proizvede pozitivne efekte i transformacije pojedinih dijelova antropolo- škog statusa. Programi fitness vježbanja poznati su kao različite motoričke aktivnosti u funkciji transformacije antropoloških dimenzija. Ova vrsta programskih sadržaja s pra- vom se može svrstati u red onih motorički aktivnosti koje su posebno pogodne za raz- voj i održavanje funkcionalnih, motoričkih sposobnosti, te morfoloških karakteristika, dakle onih dimenzija ličnosti koje su u samoj suštini ukupnog zdravstvenog statusa, jer od njih zavisi mogućnost prijema, prenosa i pretvaranja energije nužne za funkcionisa- nje svake pojedinačne stанице svih organa i organskih sistema organizma.

2. Uzorak i metode

2.1. Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika u ovom istraživanju predstavljaju studentice prve i druge go- dine studija Univerziteta u Tuzli. Starost ispitanika je 19-21 godine. Istraživanjem smo obuhvatili 49 studentice.

2.1.1. Uzorak varijabli

Mjerni instrumenti za ovo istraživanje bili su: morfološke karakteristike (9 varijabli), motoričke sposobnosti (13 varijabli) i funkcionalne sposobnosti (12 varijabli- gdje su i kao varijable uzeti mjereni parametri, preporučene i procijenjene vrijednosti).

Obrada podataka za ovo istraživanje obavljena je na Fakultetu za tjelesni odgoj sport u Tuzli, statističkim programskim paketom SPSS 12.0. U cilju utvrđivanja parci- jalne kvantitativne razlike (parcijalni kvantitativni efekti-promjene) u morfološkim, motoričkim i funkcionalnim testovima, primjenjen je univarijantni nivo testiranja (T-test za zavisne uzorke).

3. Rezultat i diskusija

Analiza promjena u testovima za procjenu morfoloških karakteristika (T-test)

T-TEST I grupa fitness program Dance aerobik

Na osnovu rezultata aritmetičkih sredina u testovima za procjenu morfoloških karakteristika na početku i na kraju sprovedenog fitness programa, te na osnovu zna- čajnosti promjena testiranih T-testom za zavisne uzorke, vidljivo da je fitness pro-

gram Dance aerobic proizveo djelimične parcijalne efekte. Kod testova za procjenu morfoloških karakteristika, došlo je do statistički značajnog pozitivnog pomaka vrijednosti aritmetičke sredine polovine testiranih varijabli na finalnom mjerenu.

U testu morfoloških karakteristika koji procjenjuje longitudinalnu dimenzionalnost skeleta, AVISTJ – visina tijela, nije došlo do statistički značajnog pomaka vrijednosti aritmetičke sredine na finalnom mjerenu, što je logično ako se u obzir uzme činjenica da je odabrani uzorak ispitanika takav da se predpostavlja da je kod osoba ženskog pola u toj hronološkoj dobi završen rast kostiju u dužinu. Takođe, i vrijeme između inicijalnog i finalnog mjerjenja je prekratko da bi došlo do eventualnom porasta rezultata u tom testu. Kako nije bilo razlika u vrijednosti tog testa na dvije ispitivane vremenske tačke, taj test nije ni prezentirani u tabeli 1.

U testovima za procjenu morfoloških karakteristika AOBGRK – srednji obim grudnog koša, AOBNAD - obim nadkoljenice, ANABLE – kožni nabor leđa i ANABPO – kožni nabor potkoljenice, očit je statistički značajan napredak.

U testovima ATJMAS – masa tijela (Sig. 0,27), AOBTRB –obim trbuha (Sig. 0,052) i ANABNA – kožni nabor nadlaktice (Sig.0,20), ANABTR – kožni nabor trbuha (Sig. 0,34), nije došlo do statistički značajnog napretka.

Rezultati T-testa dijela varijabli za procjenu morfoloških karakteristika, pokazuju statistički značajne rezlike između inicijalnog i finalnog mjerjenja, što znači da je fitness program Dance aerobic, koji je sproveden sa ovom grupom ispitanika proizveo značajne parcijalne efekte kod tih varijabli i to prvenstveno na smanjenje smanjenju potkožnog masnog tkiva u regiji leđa i potkoljenice što je jedan od zadatka ovog fitness programa.

Tabela 1: T-TEST Morfološke karakteristike

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)			
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference							
				Lower	Upper						
Pair 2 ATJMAS - ATJMASF	,51020	3,22828	,46118	-,41707	1,43747	1,106	48	,274			
Pair 3 AOBGRK - AOBGRKF	,61224	1,63065	,23295	,14387	1,08062	2,628	48	,011			
Pair 4 AOBTRB - AOBTRBF	,75510	2,65778	,37968	-,00830	1,51850	1,989	48	,052			
Pair 5 AOBNAD - AOBNADF	-,84694	1,88250	,26893	-,138765	-,30622	-3,149	48	,003			
Pair 6 ANABLE - ANABLEF	,12653	,18346	,02621	,07384	,17923	4,828	48	,000			
Pair 7 ANABTR - ANABTRF	,03469	,25212	,03602	-,03772	,10711	,963	48	,340			
Pair 8 ANABNA - ANABNAF	,03673	,19863	,02838	-,02032	,09379	1,295	48	,202			
Pair 9 ANABPO - ANABPOF	,26327	,30936	,04419	,17441	,35212	5,957	48	,000			

Analiza promjena u testovima za procjenu motoričkih sposobnosti (T-test)

Na osnovu rezultata aritmetičkih sredina u testovima za procjenu motoričkih sposobnosti na početku i na kraju sprovedenog fitness programa, te na osnovu značajnosti promjena testiranih T-testom za zavisne uzorke, jasno je vidljivo da je fitness program Dance aerobic proizveo značajne parcijalne efekte. Kod testova za procjenu motoričkih sposobnosti a koje su u ovom istraživanju predstavljene varijablama za procjenu faktora frekvencije pokreta (segmentarna brzina) varijable MBFTAP – taping ru-

kom, MBFTAN – taping nogom, za procjenu faktora fleksibilnosti varijable MFLISK – iskret s palicom, MFLPRK – duboki pretklon na klupici, MFLPRR – pretklon rasko-račno, za procjenu faktora koordinacije varijable MAGTUP- koverta test, MKTOSP- koordinacija s palicom, MAGKUS -koraci u stranu, za procjenu faktora eksplozivne snage varijable MFESDM – skok u dalj s mjesta, MFEBML – bacanje medicinke iz le-žećeg položaja, te za procjenu faktora repetativne snage varijable MRESKL – sklekovi, MRCDTŠ – dizanje trupa na šved klupi, MRCZTL – zakloni u ležanju, došlo je do statistički značajnog pozitivnog pomaka vrijednosti aritmetičke sredine kod svih testiranih varijabli na finalnom mjerenu.

Rezultati T-testa svih varijabli za procjenu motoričkih sposobnosti, pokazuju statistički značajne rezlike između inicijalnog i finalnog mjerena, što znači da je fitness program Dance aerobic, koji je sproveden sa ovom grupom ispitanika proizveo značajne parcijalne efekte u prostoru motorike i to u podprostorima frekvencije pokreta (segmentarna brzina), fleksibilnosti, koordinacije, eksplozivne snage i repetativne snage.

Tabela 2: Motoričke sposobnosti

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)			
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference							
				Lower	Upper						
Pair 1	MFLISK - MFLISKF	18,05102	17,63526	2,51932	12,98558	23,11646	7,165	.48 ,000			
Pair 2	MFLPRK - MFLPRKF	-2,48554	4,57982	,65426	-3,80102	-1,17006	-3,799	.48 ,000			
Pair 3	MFLPRR - MFLPRLF	-4,60204	4,45928	,63704	-5,88290	-3,32119	-7,224	.48 ,000			
Pair 4	MFESDM - MFESDMF	-10,65306	11,53898	1,64843	-13,96744	-7,33868	-6,463	.48 ,000			
Pair 5	MFEBML - MFEBMLF	-,70404	,67216	,09602	-,89711	-,51097	-7,332	.48 ,000			
Pair 6	MRESKL - MRESKLF	-3,89796	4,60636	,65805	-5,22106	-2,57486	-5,923	.48 ,000			
Pair 7	MRCDS - MRCDSF	-3,24490	4,32787	,61827	-4,48801	-2,00179	-5,248	.48 ,000			
Pair 8	MRCZTL - MRCZTLF	-4,32653	6,45622	,92232	-6,18097	-2,47209	-4,691	.48 ,000			
Pair 9	MAGTUP - MAGTUPF	1,03367	1,84684	,26383	,50320	1,56415	3,918	.48 ,000			
Pair 10	MKTOSP - MKTOSPF	1,64249	3,04192	,43456	,76875	2,51623	3,780	.48 ,000			
Pair 11	MAGKUS - MAGKUSF	1,51204	1,52605	,21801	1,07371	1,95037	6,936	.48 ,000			
Pair 12	MBFTAP - MBFTAPF	-2,87755	3,07295	,43899	-3,76021	-1,99490	-6,555	.48 ,000			
Pair 13	MBFTAN - MBFTANF	-1,42857	2,16025	,30861	-2,04907	-8,0808	-4,629	.48 ,000			

Analiza promjena u testovima za procjenu funkcionalnih sposobnosti (T-test)

Na osnovu rezultata aritmetičkih sredina u testovima za procjenu funkcionalnih sposobnosti na početku i na kraju sprovedenog fitness programa, te na osnovu značajnosti promjena testiranih T-testom za zavisne uzorke, jasno je vidljivo da je fitness program Dance aerobic proizveo značajne parcijalne efekte. Kod testova za procjenu funkcionalnih sposobnosti a koje su u ovom istraživanju predstavljene varijablama SHU-RUN-Shuttle run 20m, Astrand testa za procjenu maximalnog primitka kisika VO2MAX te varijabli iz oblasti spirometrije došlo je do statistički značajnog pozitivnog pomaka vrijednosti aritmetičke sredine kod polovine testiranih varijabli na finalnom mjerenu.

Do statistički značajnog pozitivnog pomaka vrijednosti aritmetičke sredine na finalnom mjerenu došlo je kod varijabli SHURUN-Shuttle run 20m (Sig. 0,00), i vari-

jabli za procjenu maximalnog primitka kisika VO2MAX (Sig. 0,00), te varijabli prezentiranih u tabelama br.3 i 4. na nivou do Sig. 0,05.

Rezultati T-testa polovine varijabli za procjenu funkcionalnih sposobnosti, pokazuju statistički značajne rezlike između inicijalnog i finalnog mjerjenja, što znači da je fitness program Dance aerobic, koji je sproveden sa ovom grupom ispitanika proizveo značajne parcijalne efekte u prostoru funkcionalnih sposobnosti.

Tabela 3: Funkcionalne sposobnosti

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)			
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference							
				Lower	Upper						
Pair 1 SHURUN - SHURUNF	-3,51020	4,49594	,64228	-4,80159	-2,21882	-5,465	48	,000			

Tabela 4

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)			
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference							
				Lower	Upper						
Pair 1 VCMJ - VCMJF	,10449	,92530	,13219	-,16129	,37027	,790	48	,433			
Pair 2 VCPROC - VCPROCF	5,40816	14,00434	,2,00062	1,38565	9,43068	2,703	48	,009			
Pair 3 FVCMU - FVCMJF	,31980	2,32043	,33149	-,98630	,34671	-,965	48	,340			
Pair 4 FVCPROC - FVCPROCF	-10,89592	57,06460	8,15209	-27,28678	5,49495	-1,337	48	,188			
Pair 5 FEV1MJ - FEV1MJF	,31000	1,17651	,16807	-,02793	,64793	1,844	48	,071			
Pair 6 FEV1PROC - FEV1PROCF	10,57143	33,83662	4,83380	,85242	20,29044	2,187	48	,034			
Pair 7 FEV1VCMJ - FEV1VCMJF	3,71429	16,14259	2,30608	-,92241	8,35098	1,611	48	,114			
Pair 8 FEV1VCPROC - FEV1VCPROCF	3,32653	16,62877	2,37554	-1,44981	8,10287	1,400	48	,168			
Pair 9 FEV1FVCMJ - FEV1FVCMJF	-4,08163	19,40451	2,77207	-,965526	1,49199	-1,472	48	,147			
Pair 10 FEV1FVCPROC - FEV1FVCPROCF	-4,22449	19,39638	2,77091	-9,79578	1,34680	-1,525	48	,134			
Pair 11 FMEFMJ - FMEFMJF	4,75347	8,35380	1,19340	2,35398	7,15296	3,983	48	,000			
Pair 12 FMEFPROC - FMEFPROCF	117,10204	209,24370	29,89196	57,00023	177,20385	3,918	48	,000			
Pair 13 FMFTMJ - FMFTMJF	-,31388	,25077	,03582	-,38591	-,24185	-8,762	48	,000			
Pair 14 FMFTPROC - FMFTPROCF	-99,02857	52,65893	7,52270	-114,154	-83,90316	-13,164	48	,000			
Pair 15 FEFMJ - FEFMJF	,14592	1,39570	,19939	-,25497	,54681	,732	48	,468			
Pair 16 FEFPROC - FEFPROCF	6,63265	78,76275	11,25182	-15,99065	29,25596	,589	48	,558			
Pair 17 PEFMJ - PEFMJF	-39,43531	150,96913	21,56702	-82,79870	3,92809	-1,829	48	,074			
Pair 18 PEFPROC - PEFPROCF	-11,91837	35,93503	5,13358	-22,24011	-1,59662	-2,322	48	,025			
Pair 19 MVVINDMJ - MVVINDMJF	13,14286	41,93745	5,99106	1,09701	25,18870	2,194	48	,033			
Pair 20 MVVINDPROC - MVVINDPROCF	10,57143	33,83662	4,83380	,85242	20,29044	2,187	48	,034			
Pair 21 VO2MAX - VO2MAXF	-3,26531	2,12892	,30413	-3,87680	-2,65381	-10,736	48	,000			

4. Zaključak

Na osnovu prezentiranih rezultata možemo zaključiti da je fitnes program Dance aerobic, koji je u periodu od 6 mjeseci sproveden sa 49 studentica starosti 19-21 godinu, proizveo značajne parcijalne kvantitativne promjene-efekte u istraživanim prostori-

ma antropološkog stausa testiranih studentica. Kod većine varijabli za procjenu morfoloških karakteristika, utvrđene su statistički značajne rezlike između inicijalnog i finalnog mjerjenja, što znači da je fitness program Dance aerobik proizveo značajne parcijalne efekte i to na smanjenje tjelesne mase i smanjenju potkožnog masnog tkiva. Rezultati T-testa većine varijabli za procjenu motoričkih sposobnosti, pokazuju statistički značajne pozitivne razlike između inicijalnog i finalnog mjerjenja, što znači da je fitness program Dance aerobik proizveo značajne parcijalne efekte u prostoru motorike i to u podprostorima frekvencije pokreta (segmentarna brzina), fleksibilnosti, koordinacije, eksplozivne snage i repetativne snage što je pored ostalih i jedan od osnovnih zadataka ovog fitness programa. U prostoru varijabli za procjenu funkcionalnih sposobnosti, utvrđene su statistički značajne rezlike između inicijalnog i finalnog mjerjenja, što znači da je fitness program Dance aerobik, proizveo značajne parcijalne efekte u prostoru funkcionalnih sposobnosti a naročito je važno napomenuti napredak u varijabli za procjenu maximalnog primitka kisika VO₂MAX.

5. LITERATURA

1. Andrijašević, M. (1995): *Fitness programi*. Zbornik radova međunarodnog savjetovanja “Fitness i sport”, Zagreb.
2. Curtain, B., V. Ivan, D. Metikoš (1994): *New body*. Zbornik radova 3. Ljetne škole pedagoga fizička kulture RH, Rovinj, str. 106 – 109.
3. Malacko J. Popović D. : *Metodologija kinezioološko antropoloških istraživanja*, Leposavić 2001. godine
4. Mikić, B. (1999): *Testiranje i mjerjenje u sportu*, Filozofski fakultet, Tuzla.
5. Mikić, B., Bratovčić, V. (2004) *Wellness osnova za novi životni stil*. Tuzla. Sport – naučni i praktični aspekti. Br.2.
6. Milanović, D. (1996): *Fitness*, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb.
7. Sharkley, B. J. (1991): *New dimensions in aerobic fitness*. Human kinetiks books. Champaign.

ABSTRACT

The main goal of this research is determining levels of transformation process of morphological characteristics, motoric and funkcional abilities of female students under influence of 6- months fitness program Dance aerobic. Tha sample for this research consists of 49 female students age 19-21 of Tuzla University. Results of this research show us that fitness programm Dance aerobic, afther 6-months of programming workout, on sample of 49 female students, produced statisticly significant partial quantitative changes in tested anthropological characteristics.

Key words: Quantitative changes, fitness programm, Dance aerobic

“Pobjeda”, 2. april 2010.

МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА И КОНГРЕС ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ ПОЧЕЛИ У ХЕРЦЕГ НОВОМ

Поносни на Факултет за спорт

Херцег Нови - Ректор Универзитета Црне Горе проф др Пере Мирковић рекао је да та инситутивна истиче нова, са потенцијалом да се истога највиша ћедница, фокусира за спорт и физичку културу, пошто уједно удаљи стратешку развојну научно-истраживачке дејатности државног универзитета.

У времену када је објављено неколико раст

броя инситутивних институција иницијатива која је уједињена да настави фокусати и унапређивати може да исти само инситутивна која је бављење највишијим делатностима, али и која је научна компонента коју се образовна институција развијаје отворено неколико пута годишње, када је Мирковић на отварању седме међународне конфе-

учној јavnosti.

Почетак ступа био је у знак додјеле признања. Преседник Црногорске спортивске академије др Душко Ђенић утврдио је плакете за допринос развоју и јакњању спортизма у региону док је диплома за спорту из Јубилеја др Михајлу Живанућу, професору Црногорског олимпијског комитета Душану Савићу и председнику Олимпијског комитета био др Наста Рабу.

Плакету за развој дипломао купује у Црној Гори добио је Универзитет Црне Горе, а за хвалање на пословима у организацији научних скупова посвећених министарству спорта у Влади Црне Горе др Драган Дробњак и председник општине Херцег Нови др Ђебан Манданић.

д. Ивановић

Трансформација

ДОЧЕНА ПРИЗНАЊА: Председник Мирковић и др Живанућу

